

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4 „

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyílttéri közlemények mérsékelt áron számítatnak.

Hazai ipar.

Fekete Gábor, a kolozsvári kir. tábla elnöke mint az ottani „Nemzeti Casino”-nak elnöke, határozó mozgalmat indított a hazai iparcikkek pártolása érdekében s megfelelő intézkedések megtételére felkéri első sorban a kereskedelmi és iparkamarákat s az összes hazai Casino-egyleteket s figyelmébe ajánlja a közművelődési egyleteknek, törvényhatóságoknak, egyházaknak és iskoláknak.

A nyugati államok népei előtt hihetetlennek látszik, hogy Europa közepén van egy ország melynek lakosságát látájnér emberek buzditják ösztökélik, hogy ne a külföldi selejtes portékát vásárolják, hanem előnyt adjanak a hazainak habár az nem is olcsóbb de igen sok esetben jobb a külföldinél.

Minden iparos állam arra törekszik, hogy áruinak piacot hódítson s ezt gyártmányainak jobb minősége és olcsóbb árak által ügyeszkik elérni s még így is csak nagy küzdelem és rendkívüli kitarítás által érheti el.

Minden állam védekezik a külföldi betolakodás ellen, például Londonban minden iparcikkre reá kell irni, hogy német vagy francia gyártmány, pedig az angol ipari készítmények világ-szerte ismeretéseik jóságukról. Egyedül Magyarország lakossága van kiszolgáltatva Ausztria lin-czerczájg holmiainak. De bármennyire lenyűgözik is a hazai ipar fejlődését Ausztria érdekében kötött kereskedelmi szerződéseink s a közös vám-terület, azért ma már számos olyan hazai ipar-

czikk található a mely megfelel a kívánalmaknak és verseny képességnek.

Valjon igaz-e az a folyton hangoztatott állítás, hogy azért vásárolunk külföldit, mert a hazai drágább és rosszabb minőségű a külföldinél?

Nem igaz!

Azért nem vásárolunk hazai iparcikket mert kereskedelmünk még mindig nem magyar.

Talán egy ha akad ezerből, a ki fáradságot venne magának kikutatni a hazai gyártmányokat s azokkal rendezné be üzletét. Rendesen az az el-lenvetésük, hogy a külföldi gyárosok nagyobb százalék kedvezményt adnak s hosszabb lejáratu hitelben részesítik őket mint a hazaiak, nagyobb levén azoknak üzleti tőkék; pedig kereskedőinknek nem csak hazafiságától, de üzleti életre-valóságától is meglehet várni, hogy a jó minőségű hazai iparcikket üzletükben raktáron tart-sák, mert ha azok verseny képesek s kellően közhírré vannak téve, megfelelő gyors forgalom-nak fognak örüdeni, s így a más oldalú hát-rányok ki lesznek egyenlítve. Probálja meg ke-reskedőink közül bármelyik, tegye közhírré, hogy üzletében ez vagy az a cikk hazai gyárból való s teljes jó akarattal ügyekezék recla-mot csinálni annak, rövid idő alatt mutatkozni fog az eredmény; mert a fogyasztó közönségben meg van a készség, szükségletét megfelelő minő-ségű és áru honi iparcikkek útján fedezni ha azokhoz bevásárlási helyén hozzá juthat.

A magyar ipar pártolása mindnyájunknak hazafias kötelessége, mert a hazai ipar fellendü-

lése a közönség pártolása nélkül nem lehetséges; de kereskedőinknek kell a közönség részére hoz-zátérhetővé tenni mind azon iparcikket melyek ár és minőség tekintetében kiálják a versenyt a külföldivel. Ez által a hazai munkások ezreit jut-tatják keresethez, gyáraink felvirágoznak, nagyobb lesz az adóképeség s a most elviselhetetlen ter-hek aránylagosabban fognak megoszolni.

Ha ezélt akarunk érni, ha nem akarunk be-láthatatlan időnkig Ausztria gyarmata lenni, nincs vesztegetni való időnk; minden eszközt meg kell ragadnunk, hogy segítsünk magunkon. Ma már elismert igazság, hogy a folyton fokozódó állami terheket egy földmivelő állam képtelen elviselni; ha nem törekszünk rövid időn iparos állammá átalakulni, összeroskadunk a nagy katonai s más állami terhek nyomása alatt.

Azért elsőnyom kereskedőink lépjenek ki eddigi kényelmes nembánomságukból; keressék föl a hazai forrásokat s azokkal szorítsanak ki min-den lehető külföldi iparterméket, főleg a ruházati, házberendezési és háztartási, gazdasági és iroda szükségleti cikkeket szerezzék be üzletökhöz. Mi kész örömmel segélyökre leszünk fáradozasukban.

A közönség hazafiságától pedig elvárjuk, hogy bármily cikk vásárlása alkalmával megkö-veteljük, hogy az hazai gyártmány legyen s ez által előnyt adnak azon kereskedőknek, kik nem sajnálják a fáradságot felkutatni a hazai gyárt-mányokat. Ezen együttes hazafias lelkesedés ösz-tönül fog szolgálni gyárainknak is hogy minél jobb minőségű cikkeket s megfelelő áron állit-sanak elő s nem lesznek kénytelenek, hogy áruik kelendőségét London, Páris sőt Bécs feliratu czi mkékekkel biztosítsák.

Csak kitarítás, az eredmény nem maradhat el!

„Petrozsény és Videke” tárczája.

Miképen keletkezett a Szurduk szoros?

A Pareng tetején álltam, a honnét beláttam az egész vidéket. Sokaig gyönyörködtem az előttem elte-rülő képen, majd a Szurduk szoroson akadt meg szem-em. Gondolkoztam hogyan keletkezhetett? Bizonyára valamely földalatti tüzes érczfolyam szakította ketté a hegy keblét.

Bohó ember! szólalt meg mellettem egy hang. Azon tudománytalanságot könyvekből tanultál nem fogod a természet nagy titkait kipuhatolni, egyes ré-szeit igen, de mélységét nem fogod megérteni, nem fo-god megérteni azon dolgok összefüggését amelyek lát-szólag nem is tartoznak egymáshoz. Ezen szavakat egy előttem álló ősz ember mondta. De én elmondok neked egy történetet, ha akarod elmesélheted ember-társaidnak, de alig hiszem, hogy hitelt fognak adni szá-vaidnak.

Régi időkben, amikor az ember még közelebb állott a természethez, amikor még tudásának gögje nem választá el anyjától, amikor még kőfejszéjével kezében űzte az erdő vadjait sőt egyszerű szerszá-maival még a barlangi medvével is birokra kelt, mely harcban nem ritkán az utóbbi volt a győztes: akkor történt az amit neked el akarok mesélni.

Mindkét Zsilvölgyet víz borította nagy tavat képezve melyből az egyes magasabb sziklás hegyek szírtként állottak ki, ezen a partján élt cölölpökre épített kuny-hójában egy halászeszalád férj, és nő felserdült fiúkkal.

Esténként a tűzhely körül ültek, az apa mesélt egy-szerű eszejárásához képest mindarról ami hitét képezte, azalatt pedig vagy kőbaltáját csiszolta valami kemé-nyebb kővel, vagy csontból készült halászhorgainak font zsinetét fiával az elejtett vadkecskének szűréből. A családnak nyugalma megzavarta az apa halála kit halászás közben a tónak szírtes részén vihar ért utol és másnap csak csónakjának romjait látták uszni az újra lecsendesült hullámokon. De a fiú kitanulta apja mes-teriségét, tovább folytatta a halászatot és így eltartá öreg anyját. Azonban a tó fenekén lakó vízi tündérek hara-gudtak azért, hogy ember meri tavuk csendjét megzavarni fölborzolván sima tükrét evezősapásai és elhatározták, hogy szintén elpusztítják miként azt a vihar ap-jával megtette. Hogyan lehet az embert legkönnyebben halálra sebezni? kérdék maguk közt a nereidák. És nemsokára kitalálták: a szerelemmel! Egy öreg triton figyelmeztetete őket, hogy a szerelemmel melynek az istenek maguk is alá vannak vetve nem jó játszani mert magukra vonhatják haragjukat. De nem hallgattak rája. Kiválaszták maguk közül a legszebb tündért és megbízták, hogy rontsa meg az ifjút. A midőn a fiatal halász csónakjával lassan végigevezett a tavon egy-szerre csak felbukkant előtte a csodaszép hableány, rá-veté mély pillantásu nagy kék szeméit, mosolyogva nyújtá ki feléje karjait és aztán eltűnt. De az ifjú lel-két fogva tartá a csodaszép tünemény és midőn kiteri-tett bundákból készített fekhelyén pihent az álom nem hirt erőtt venni rajta. Nyugtalanul hanykolódott úgy, hogy öreg édesanyja felkelt fekhelyéről és forró hom-lokára téven kért azt litte, hogy gonosz szellemek bántják, élvezte magát, csontból készült amulettjét, imá-dozni kezdett a házi bálványhoz, űzné el a fia kintzót.

Másnap újra felbukkant a halász előtt a hableány az ifjú egyszerű eszejárásához képest tisztelének jeléül imádni kezdte de a leány így szolt hozzá: Ne imádj engem hisz' én téged szeretlek! Ekkor az ifjú szívét elfogá az édes szerelem érzése és tiszta szívének teljes melegevel engedé át magát boldogságának. Midőn har-madnap újra felemelkedett a habokból trümköltással fogadá az ifjú. De ő gunyosan nevetett és így felelt neki: Mit képzelsz te porszültöt magadról, hogy én is-teni származásu leny téged gyarló ember szerethetlek! Ezen szavak után nevetve eltűnt a habok között. Az ifjú pedig határtalan vágýtól űzve elfeledte, hogy az istenek nem rendelték a vizet az ember eleméül és halál vár az ezen határozat átlépőire, belevetette magát a tóba, lassan süllyedt lefelé teste a mélységbe. Lenn nevetve fogadták a vizitündérek bosszújuk áldozatát.

De megharagudott ezért Zeus az istenek atyja és elhatározá, hogy megbünteti a megszentelt törvényeket semmibe vevő vizitündéreket. Villámával kettérepeszté a hegyláncot úgy hogy zugva törte át magát a hasa-dékon az ár és magával ragadta lakóit szétmorzsolván habtestüket a szírték között.

Csak engem egyedül kimélt meg mert én vagyok az aki a többieket intette. Ezen szavak után eltűnt.

Én pedig haza érve leírtam azt amit nekem el-mesélt, hátha mégis akad valaki a ki elhiszi!

Maderspach János.

A kakuk.

A Cuculus canorus (éneklo kakuk) tudvalevőleg a kus-zók rendjébe tartozó jómádár, mely rend-szerint áprilisban jelenik meg nálunk. Bármennyire i-parkodunk ismert tulajdonságánál fogva jövőtetél meg-akadályozni mégis csak itten van. Petrozsényben nem-csak egyesek, hanem testületet képező intézmények stb. fognak maguknak néha-néha olyan kakukot a melytől szabadulni alig lehet.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Előfizetési felhívás.** A bekövetkezett negyedév elején kérjük lapunk t. olvasóit szíveskedjenek a hátralékban lévő és új előfizetési díjaikat most már annál is inkább beküldeni, mivel azok részére, kik ezen kötelezettségeiknek nem tesznek eleget, a lapot tovább nem küldjük.

A „Petrozsényi és Videke”
kiadóhivatala

— **Márczius 15-ike Lupényben.** Midőn engedelmet kérek, hogy a községünkben megült márczius 15-éről b. lapjában referáljak, mindenekelőtt afeletti csodálkozását, hogy ily későn jöjvök — akarom alábbi argumentumaimmal pár fokkal alább szállítani. Nehéz időket élünk! A levegő telve forrongási miásmákkal. Isten tudja mit érünk! Ha imádot hazánkba törne valami ellenség a kimpulujnyági havasok felől, minket lupényieket hányának először kardra, ha . . . t. i. lehetne. Csak hogy nem lehet ám! Lekesedésünk tüze, melyet minden márczius 15-én fölélesztünk, nagy akadály lenne a följebb nevezetteket illetőleg. A csak most elmúlt márczius I-dusán is volt lelkesedés Lupényben olyan, milyet ez a vén Zsilvölgye alig látott. Jó öreg hajnalig kitarottunk szakadatlanul éljenzve Nagyainkat a berekedésig. Most tehát eljutottam az okhoz, mely miatt referádám ily soká késelt és ez az ok a tett pont előtti fogalom. Lupény község hazafias polgársága a Casino helyiség összes termeiben ülte meg márcziusnak Idusát. Első pont volt nemzetünk Imája, melyet egy erre az alkalomra rögtönözött dalkar adott elő Kekel József tanító karmester úr vezetése mellett kifogástalanul. Következett Dr. Kaczander József bányorvos úr alkalmi beszéde. Hazafias alkalmakkor csak úgy lessük kiváló doktor urunk ajkairól a hazafias igéket, ez alkalmommal azonban oly beszédet mondott, melynek lelkesítő szavai tűzbe vittek volna bennünket bármely perczben édes hazánkért. Következett Kiss János máv. hivatalnok úr által elszavalt „Talpra magyar,” mely által mindnyájunk ököre szorított kézzel és szemünk csillogása által adtuk kifejezést annak hogy rabok tovább nem leszünk. Ezt követte a fűt említett hazafias dalkör által előadott szöveg. A társas vacsorán, mely folytatása volt a fentieknek 125-ön vettek részt. Első pohárröszöntő Buday János plebánus úr mondotta dicsőségesen uralkodó alkotmányos királyunkra. Csillag Gusztáv ur a rendezőseget elvette. Szaláncy Zoltán a jelenvőit Krizko Bohus bányagazgatót éltette, Ecker Károly Gotlieb Lajos urat. Karácsony Ferencz a bányatársulat itteni hazafias vezetőit éltette. Meg kell még emlékeznem a délelőtti folyamán tartott iskolai ünnepélyről, mely egyiké volt a legszebben sikerültnek. A gondnokságot Schwemhammer István községi bíró, gondnoksági tag — és a később érkezett Külley igazgató urak képviselték. **K.**

Ilyen madarat fogott a község jóvoltából a róm. katolikus egyházközség a petrozsényi torony órában. Mindenre jó ez a lunczut masina, csak arra nem, amire nemes Petrozsényi községe szánta.

Út ez, jár ez, ketyeg is, sőt a hány oldala van a toronynak, még mutat is, csak hogy különböző képpen.

Egyik részén — szakértők állítása szerint — a mánsokat a szél forgatja. Szél ellen pedig nem lehet mindig védekezni. A másik oldalon a nagy máns annyira beleszeretett a kisibe, hogy egy világért el nem hagyná. Minderhová magával cipeli. Ha nem rossz szándékkal teszi Isten neki! teljék neki is gyönyöre. Ki tudja mikor indítja meg a válopert ellenök a nemes magintratus, mert a szerelmeknek nagy előnyük az, hogy oly magasan vannak, hová az intező-körök keze nem egy hamar jut el.

A harmadik oldalon lévő mutatók következetesen önállóak. Ezen szép tulajdonsága révén egy kerületi sánta koldus be is csapta az ország minden részéből vagon számára ide özőnlő collégáit, lévén fizetés napja. Ugyanis arra fogadott, hogy két mankóval egy negyed óra alatt végig járja a várost és beszedi a neki járó urbért, telepedjenek csak le a templom körül és nézzék folytonosan a torony óráát. Az ütésre ne hallgassanak, mert az vagy a harangozó fiuk, vagy a sekrestyés, vagy legjobb esetben az intező-körök szeszélyétől függ, hogy kinek kinek hányat üssön az óra?

Későn estefelé jól megrakodva érkezett vissza a béna koldus fogadását megnyerve, mert a petrozsényi toronyórán még most is hiányzik 3 perecz a kitűzött negyed órából.

Miskolczi Ernő állomás felvigyázó Gyulafehérvárra történt áthelyezése alkalmából mindazon barátjaitól és jó ismerőseitől, kikhez az idő rövidsége miatt elnem mehetett ez uton bucsuzik.

— **Halásztársaság** alakult meg f. hó 1-én Lupényben. A mintegy 30 tagból álló társaság czélja vidékünk halállományának megvédése, növelése, különösen pedig a hires pisztrang-fajnak tenyésztése a kisebb patakokban is, hozatott ikrák által. — A tagok elnökké Krizko Bohust, alelnökké Dr. Kaczander Józsefet, jegyzővé Klein Jakabot választották meg. A halászat érdekében az ujjonnan megalakult egyesület vidékünkön e téren nagy hiányt lesz hivatva pótolni; örömmel üdvözljük.

— **Nemes gondolkodású honfiak.** Lotter József m. kir. állatorvos, ki jötevényezelők érdekében nem egyszer hozott már anyagi áldozatot és Miklos Antal esendőrszervező nagyban emelték a lelkes vulkániai által oly fényesen megünnepelt márczius 15-dikének sikerét; a millenniumi emlékoszlópot a nagy naphoz méltó új ruhába öltöztették; a 25 méter hosszú vasrácsot valamint az oszlopot saját költségükön újra festették s a hatalmas kimagasló buzogány fejét bearyoztatták.

Vasuti mizeriak a Piski-Petrozsényi és Lupényi szárnyvonalon. No hiszen jót adott az isten annak a ki hétőn, kedden vagy szombaton ezen a szárnyvonalon, ha csak nem nő, nem dohánymentes és nem szolgálattevő, jegyet mer váltani. Heringek módjára soritják ilyenkor be különösen a második osztályu utasokat, a mi nem is csodálandó mert a rendelkezésre álló négy fülsze közül, majdnem mindig, az egyik női szakasz a másik szolgálati szakasz, a harmadik pedig nem dohányzóknak való. Igaz hogy a vasut senkit sem kényszerít arra, hogy utazzék, a kalauz sem veheti az utast az ölébe ha nincs hely, — hanem azért a M.A.V. igazgatósága mégis segíthetne valamit az ilyen bajokon; talán ideje volna már, végre valahára ezen a — forgalmánál fogva — másodrangú főpályának is beillő vonalon a hosszátjárú és oldalátjárú csokis alkalmazását elrendelni.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelek és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **A fogyasztó közönség** egyetlen alkalommal sines annyira az eladó lelkiismeretességének kiszolgáltatva mint amidőn óráat vagy ékszerét vásárol. Ezen cikkünk a legkevésbében tudják azt megállapítani, valjon első rendű tartós óra szerkezetet, avagy hibátlan kövű ékszer kaptak-e? És ezért teljes mértékben méltányolható a vevőközönség tétovázása amidőn ünnepi ajándéknak avagy egyéb alkalomra óráat vagy ékszer felét akar vásárolni. Sajnos, hogy sok reklámmal dolgozó némely esetben nem is szakember kezében lévő

A negyedik oldala a torony órának, az ugynevezett „Ne higgy neki” valahogy csak megközelíti az időmértéket. De jó lélekkel legyen mondva ez is csak tehervonatokhoz, vagy személyvonatok tolatásához ad olyan „Találd ki”-féle utbaigazítást. Egy gyengéje azonban ennek is van! Megunja mindig az előrehaladást s így olykor-olykor hátrafelé is jár; azt állítják, hogy csupán a változatosság kedvéért, de a rossz nyelvek azt rebesgetik, hogy ez csupán a helybeli órák speculatiójának a műve, nem lévén elég munkájuk, arra számítanak, hogy minden pontos ember a folytonos óra igazítással akarva-nem akarva elrontja azt a kis jószágot mely őt teendőinek végzésénél irányítja. De el feledtek egyet, hogy azért a néhány pontos emberért nem fizetődik ki ilyen kétes hasznú kombinációba bocsátkozni, mert hallomás szerint a petrozsényi önkéntes tűzoltóság — ez idő szerint nem lévén egyéb dolga — elhatározta, hogy a község évi hozzájárulásából felszaporodott összegből építendő tűzoltó-torony tetejére felállítja, és mint közvagyonot használva arra tetszékre, hallgatja, ha nem jól mutat, ketyeg és kongat, azonnal megkezd a tűzoltói éjjeli őrség bevezetését.

Addig azonban, amíg ez létesül a nappali zavarokról nem állhatnak jót; üdvös volna tehát a rendőrség létszámát szaporítani és külön kirendeltség által megrendszabályozni a mi drága közös madarunkat a „Kakuk”-ot, hogy legalább a jámbor hívókat a templomba járásban ne zavarja a pontosság szerető igyekvő tanulókat pedig mesterséges uton ne igyekezzék rendtelenségre szoktatni.

üzlet nem azt nézi, hogy vevőjét lelkiismeretesen kiszolgálja, hanem, hogy kétes értékű holmiján minél nagyobb haszonnal adjon tul. — Ily körülmények között öszinte örömről szolgálnak, ha ezuttal egy általánosan elősmert szolid órára terelhetjük t. olvasóink figyelmét. — **Polgár Kálmán budapesti óraművészt értjük** (üzlete: VII., Erzsébet-körút 29 szám.) kinek egy évtized óta fennálló üzlete országos jó hírre tett szert, mert ő az egyedüli órák, a ki zsebóráit minden helyzetben, sőt a finomabakat még hideg és melegben is kiregulázza, ami által még a temperatura változásai sincsenek befolyással óráira. A vidéki közönség könyelmére Polgár Kálmán „A Műtővös” czim alatt egy képes albumot állított össze, a mi gondos fénykép után készült metszetekben mutatja be az immár nagy népszerűségnek örvendő és megbízhatónak elősmert Polgár-féle órák és ékszerek ezer számára menő fényképeit. Ezen „Műtővös” czimű szaklap egyébként még azért is méltó az említésre, mert a társadalom előke-lőségeit képező egyénektől számtalan elősmert és hálá nyilatkozatokat tartalmaz, a melynek egyöntetűleg elősmertik, hogy az az öt évi jótállás amit Polgár Kálmán óráiért vállal, nem üres frasis, hanem realis alapon nyugvó tény, amiért a czég tényleg meg is felel. Birjuk Polgár Kálmánnak abbéli ígérését, hogy a kiadásában megjelenő „Műtővös” olvasóinknak közvetlenül ő hozzá címzendő felszólítására: ingyen és bérmentve megküldi.

— **Élőkerítés.** Kinek olcsó, örökös és teljesen áthatatlan kerítésre szüksége van, azt csak Gleditschia (koronatűvös, krisztustűvös vagy tűskés lepényfa) csemtekből készítheti legbiztosabban. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majorkák, kertek, temetők stb., stb., a legolcsóbban úgy keríthetők körül, hogy teljesen kulcsal zárhatók. Ezer csemete elegendő kétszáz méter kerítéshez. Minden rendelkezés rajzokkal ellátott útutási utasítás mellékeltek. Színes fénynyomatu díszes árjegyzékeket bárkinek ingyen és bérmentve küld az „Érmelléki első szőlővölgy-telep”, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Közigazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni generali)

f. é. márczius hó 18 án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérlegek.

Az előtűnik fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558 220 korona 13 fillér tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001,880 korona 96 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,024 702 korona 24 fillérrel 160,189,849 korona 13 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágba a díjbevétel 12,271,371 385. — korona biztosítási összeg után 20,219,214 korona 97 fillér volt, miből 9,132,779 korona 87 fillér viszont-biztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,086,435 korona 10 fillérre rugott, mely összegből 7,881,010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehetőt menten jövő évre vitett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71.10% át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 82,371,684 korona 24 fillér.

A szállítványbiztosítási ágba a díjbevétel kitett 4,316,155 korona 18 fillér, mely a viszonzbiztosítások levonása után 1,457,860 korona 40 fillérre rugott.

A betöréss-lopás elleni biztosítási ágba a díjbevétel 363,700 korona 26 fillért tett ki.

Káróért a társaság 1902-ben 25,473,446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 742,014,072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből hazánkra 138,794,885 korona 03 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,313,106 korona 94 fillérre rugnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010,830 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeken kívül fennáll még egy 726,138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esőkücsét kiegyenlítse.

A táreaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 190.319.427 korona 11 fillérről 208.632.918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 33,144.493 k. 62 fl.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 18,600.000 „ 19 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 682.782 „ 13 „
4. Értékpapírok 141,290.011 „ 09 „
5. Tárcazártók 1,035.953 „ 91 „
6. A részvényesek biztosított adósslevelei 7,350.000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,529.676 „ 79 „

Összesen 208,632.918 k. 73 fl.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Szerkesztői üzenet.

R. nek. Hogy egy külföldön börtönre ítélt egyén lehet-e Magyarországon katona tiszt? azt csak az illetékes hadparancsnokságok tudnák egész bizonyossággal megmondani.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Sz. 1139—1903. közg. biz.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. minister 1903. évi február hó 11-én kelt 9092 szám rendeletével a petrozsény-lupényi vasút bővítése céljaira Lupény, Vulkán, Korojesd és Iszkrony községek határában szükséges földterületre a kisajátítási eljárást elrendelvé, a kisajátítási eljárás 1903. évi május hó 12-én d. e. 8 órakor Vulkán községben, a község házánál fog megtartatni.

Felhívtnak ennél fogva az érdekelt felek, hogy a fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett az 1881 évi XL. t.-cz. 36 §. értelmében akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelték közül senki sem jelenik meg s a megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A kisajátítási tervek és összeírások az illető községekben a község házánál 15 napi közzemlére kitétetek.

Déván, 1903. évi április hó 3-án.

Barcsay Kálmán
főispán, elnök.

JAKOBI GYULA borbély fodrász

Petrozsény, főutca (Oprea-féle ház.)

Van szerencsém Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, hogy Bpesti bevásárlásom alkalmával sikerült oly férfi és női arcz és haj piperékre szert tennem, hogy valódi jó minőség és olcsóság tekintetében bármely szaktársammal versenyképes vagyok.

Szükségletek esetén a következőkkel szolgálhatok, ugy mint:

Legfinomabb bel- és külföldi gyártmányu

parfeumok, pipera-szapanok, szájjvizek, fogporok, fogpaszták, fogkefék, puderek, párizsi hölgyporok, rizspor, puder-pufflik. — Hajhálók, hajtük, hajbetétek, brillantín, kölni-víz, hajmosószer, férfi- és női fésűk, porfésűk, haj- és bajuszkefék, bajuszkötők, bajusz idomítók, bajusz pedrók, pomádék, husvéti fecskendők, husvéti fecskendőlabdacok. — Mindennemű husvéti fecskendésre való parfümök és rozsavizek.

Mindennemű smink festékek stb. stb.

Továbbá elfogadok és készítek mindennemű hajmunkákat és javításokat legutányosabb árak mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve maradtam kiváló alázattal

Petrozsény, ápr. hiban

Jakobi Gyula.
borbély fodrász

Jó házból való fiu tanonczul felvétetik

Szűszer Mihály

vas- és fűszer kereskedésében
Petrozsényben.

Sz. 1923. 903.

I.

Pályázati hirdetmény.

Hunyadvármegye petrozsényi járásában Petrozsény nagy községben megüresedett községi I-ső jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom azokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az 1883 évi I-ső t.-cz. 6 §. illetve az 1900 évi XX. t.-cz. 3. §-ban körülírt képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi április 22-ig annál inkább nyujtsák be mivel a később érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

A községi jegyző javadalmazása évi 1400 korona fizetés, 600 korona lakbér, anyakönyvvezetővé kinevezése esetén a tisztelet-díj, — és a szabályrendeletileg megengedett magánmunkálatok után szedhető díj.

A megválasztandó jegyző köteles lészen állását 8 nap alatt elfoglalni.

Petrozsény, 1903. március hó 25-én.

Buda Károly,

főszolgabíró

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab két éves csemete ára 6 forint, elegendő két száz méter kerítés örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvastagságúak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegy-községek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb. stb. a legolcsóbban egyszersmindenkorra kulcsal zárhatóan kerithetők körül. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető.

Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek.

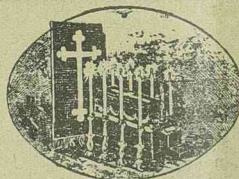
Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező lapon tudatja, hogy nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordíthatná, városom, falum, pusztám, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Czím: „Érmelleki Első Szőlőoltvány-Telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Kiadó lakás.

Petrozsényben a főutcán 2 udvari szoba és egy konyha folyó évi május 1-től kiadó.

Értekezhetni: Krausz Józsefné tulajdonossal.

Sárosy József

Első Temetkezési Vállalat.

Petrozsény

elvéáll mindenféle temetéseket vidéken is

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT” Petrozsényben raktáron tart dús választékban érc- és fakoporsókat, továbbá finom nicklikoporsókat, sarkophagot, mindenféle szemfedeleket, érc-, mű-, és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurok fáklyákat. Fakoporsók 2 kortól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 14 korától feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 70 kortól feljebb 400 koronaig. Diszes öntöttvas sirke resztet, sirkerítéseket ugyszintén márvány sirke emlékeket.

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT” Petrozsényben

elvéáll kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, szóval minden a temetéshez szükségeset kel- lékekkel.

Sürgönyezim: Első Temetkezési Vállalat Petrozsény.

427/1903

végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírre teszi, hogy a puji kir. járásbíróságnak 1903 évi V. 226/2 számú végzése következtében Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Csüdör Irma javára, Hohn Ferenc ellen ²¹⁶/₁₆₈ korona — fillér s jár. erejéig 1902 évi október hó 17-ikén fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 864 koronára becsült következő ingóságok u. m.: csizmak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1903 évi V. 226/3 számú kiküldő végzése folytán ²¹⁶/₁₆₈ kor. — fill. tökekövetelés ennek 1902 évi július hó 1 napjától járó 5% kamatai, ¹/₃0/0 váltó díj és eddig összesen 107 kor. 97 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Vulkánban végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközlésére 1903 évi április hó 18-ik napjának d. u. ¹/₂3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nem nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1903 évi március hó 19-én.

Br. Bánffy Albert,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó

azonnal, szabadkézből, átköltözés folytán egy szoba és egy konyhabutorzat, valamint két tehén.

Megkeresések: Alsó-Colonia 45 sz. alatt.

Slánski J.
kertész.

Pályázati hirdetmény.

Petrozsény nagyközség előjárósága egy vágóhid és az állatvásártér berendezésére pályázatot hirdet.

A törvényhatóság által jóváhagyott tervek a hivatalos órák alatt a község házánál megtekinthetők. Az ajánlatok a vágóhidra április hó 30-áig az állatvásár-tér berendezésre f. hó 15-ig adandók be alólírt előjárósághoz.

Az alólírt előjáróság fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatok közül szabadon választhat.

Petrozsény nagyközség Előjárósága.

„TEMETKEZÉSI VÁLLALAT”

Petrozsényben

gyászkelemlék és gyászfatyolok nagyraktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12

óra alatt elkészítettnek.

A legesekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosított.

U J

U J

SZÜSZER ÉS TÁRSA

DIVATÁRU ÜZLET. PETROZSENY, (ULLMAN-féle ház).

Teljesen újonnan berendezett üzletünket a következő tavaszi idényre a legdivatosabb árukkal láttuk el, úgy hogy képesek vagyunk a m. t. közönség minden igényét kielégíteni. Bátorkodunk szíves figyelmüket a következő czikkekre fölhívni: a legdivatosabb ruha szövetek, selymek, batizst, saten, caston, és sepfirek. Férfi- és női ing, gallér, mannszetta, nyakkendő, harisnya, derék-fűzők, kesztyű, szalag, csipke, zsinor, selyem-pamut, eső- és napernyő.

És kérjük a m. t. vevő közönséget, hogy szükségletük fedezése előtt üzletünket megtekinteni szíveskedjenek, hogy áruink oleó és jómínőségéről személyes meggyőződést szerezzenek

Tisztelettel:

Szüszér és Társa.

5-6.

A legújabb férfiföltönyök és kalapok

Ruha és dísz selymek

30-50

Verlangen Sie

gratis und franco

meinen illustrierten Preiscatalog m.
über 500 Ubbildungen vom
Uhren, Gold-, Sieber-, u. Musik-
waren

HANNS KONRAD
Uhrenfabrik und Exporthaus
BRUX Nr. 331 (Böhmen).

Elvem kevés haszon, nagy forgalom.

FISCHEL VOGEL

ÁRUHÁZA A „ZÖLD HÁZ-hoz”
PETROZSENY.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke nagy-
érdemű közönségének becses tudására adni,
hogy bécsi és bpesti bevásárlásom alkalmával
sikerült szert tennem olyan árukra és olyan
árban, hogy képes vagyok a versenyt kiállni
minden kereskedővel szembe és az igen tisztelt
vevőknek poton áron — szükségletük esetén —
a következő árucikkeket kiszolgálni u. mint:

Férfi, női és gyermek czipők, férfi ingek, gal-
lérok, kézelők, férfi, fiu és gyermek kalapok.
Női és leányka kalapok, férfi ruhák, nadrágok
és felöltők. Mindennemű nyakkendők, női-gyer-
mek és férfi harisnyák. Cretonok, voilok, szati-
nok, battisztok, chiffonok és vásznak. Női szö-
vetek, ternok nagy választékban. Oszfordok,
kanavaszok, keresztelő kelengyék. Női kabátok
és gallérok. Paplanok, kötények és alsó szok-
nyák. Agyterítők, függönyök, abroszok. Nap- és
esőernyők. Fűzők és mindenféle kendők nagy-
választékban. Női ingek és corsettek.

Fenti áruk a legjobb minőségben és a
legolcsóbb árakban nálam kaphatók.

Butorokban nagy választék.

Sirkoszoruk és temetkezési czikkek.

FISCHEL VOGEL.

Rendkívüli olcsó árak is szolid kiszolgálás.

Both János Petrozsény.

Temetkezési vállalat Petrozsényben.

Midőn nagymérvű anyagi áldozatok árán
létesítettem az új temetkezési vállalatot s be-
rendeztem úgy, hogy elvállalhattam és elvállal-
hatok ma is temetéseket a legegyszerűbbtől a
legdiszesebb kivitelig, — czélom az volt, hogy
megszüntessem azt a szörnyű drágaságot a
melyet éreztek nem egyszer — felhasználva
az ilyen szomorú alkalmat — a gyászoló csalá-
dokkal.

Isten ovjon mindenkit csapástól, de ha
már a kéréshetetlen véget süjtött, miért ne for-
dulnánk ahoz a temetkezési vállalathoz a mely a
legmagasabb kívánalmaknak is képes megfele-
lni és mégis a legolcsóbb.

Éppen ezért ujjal berendeztem üzlete-
met s állandóan készletben tartok: minden-
féle egyszerű és finom ércz- és fakoporsókat,
továbbá finom nicklkoporsókat, szemfedeleket,
koszorúkat, szallagokat stb. elvállalok minden-
féle temetéseket, ravatalokat világítással együtt
ugy helyben mint vidéken is és pedig a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legju-
tányosabb árakban. — Gyermekkoporsók 2 ko-
ronától feljebb, melyhez fejfakeresztet teljesen
ingyen adok, nagynak 1 öl nagyságban 6 ko-
ronától feljebb 20) koronáig; egy temetéshez
szükséges kellékek, u. m. koporsó, szemfedél
párna, lepedő, gyermeknek 6 koronától feljebb,
nagynak 12 koronától feljebb. Márványszínű
gyermekkoporsók 2 koronától, nagykoporsók 6
koronától feljebb keresztel vagy fejfával együtt.
A gyászeset megtörténte után nyert bármilyen
értékesítésre — vidékre is — a legrövidebb idő
alatt tiszteletemet megteszem, a rendelvényt
átveszem és gondoskodom annak gyors és pon-
tos kiviteleről.

Mély tisztelettel maradok:

Both János.

Petrozsény, a kórház mellett.

Sürgőnyczim: Both János Petrozsény.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett
intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK
BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógy-
szerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona 1/2 palack 2'60.

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett
intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

9-52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. bel-
ügyi ministerium által jóváhagyott
kísérleti állomás és élelmiszerek
vizsgáló intézete által Bécs IX.
Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. bel-
ügyi ministerium által jóváhagyott
kísérleti állomás és élelmiszerek
vizsgáló intézete által Bécs IX.
Spitalgasse 31.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10 szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS Biztosító Társaság,

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból
hozza fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállitmány-, üveg-, betörés-lopás- és harang-
törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar
jég- és viszontbiztosító r.-t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. álta-
lános baleset ellen biztosító társaság” számára.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.